

ชื่อเรื่อง เทศกาลและพิธีกรรมสำคัญของศาลเจ้าจีนในจังหวัดตรัง
ชื่อผู้วิจัย ดร.เกตมาตุ ควงมณี

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเทศกาลและพิธีกรรมสำคัญของศาลเจ้าจีนในจังหวัดตรัง เพื่อเปรียบเทียบความเหมือนและความแตกต่างของพิธีกรรมสำคัญของศาลเจ้าจีนดังกล่าว รวมทั้งเพื่อศึกษาอัตลักษณ์ท้องถิ่นและการอนุรักษ์พิธีกรรมของท้องถิ่นอันเนื่องมาจากศาลเจ้าจีนในจังหวัดตรัง โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ข้อมูลส่วนใหญ่ได้จากการลงพื้นที่ภาคสนาม สัมภาษณ์ และสัมภาษณ์ แล้วนำเสนอผลด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์ โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารและข้อมูลภาคสนามจากศาลเจ้าในเขตพื้นที่อำเภอเมืองตรังและอำเภอห้วยยอด จำนวน 4 แห่ง คือ ศาลเจ้าท่ามกั้งเยี่ย ศาลเจ้ากิวอ่องเยี่ยตรัง ศาลเจ้าพ่อหมื่นราม และศาลเจ้ากิวอ่องไต่เต๋ห้วยยอด ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บอกข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องกับศาลเจ้า ดังนั้น กลุ่มตัวอย่างจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ประกอบด้วยผู้บริหารศาลเจ้าจำนวน 12 คน ผู้ประกอบพิธีกรรม จำนวน 16 คน และสาธุชนผู้มาเคารพสักการะเทพเจ้า จำนวน 40 คน

ผลการวิจัยพบว่า เทศกาลกินเจประกอบด้วย 8 พิธีกรรมหลัก และเทศกาลทิ้งกระจาด ประกอบด้วย 4 พิธีกรรมหลัก แต่ละพิธีกรรมมีทั้งความเหมือนและความแตกต่างกันของแต่ละศาลเจ้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับบุคคล สถานที่ เวลา ข้อปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในพิธีกรรมที่สัมพันธ์กับระบบความเชื่อ และการบริหารงาน โดยกลุ่มชาวจีนต่างภาษา นอกจากนี้พิธีกรรมที่ปรากฏในศาลเจ้าต่างมีอิทธิพลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในท้องถิ่น จนกลายเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน คืออัตลักษณ์ความเป็นจีน อัตลักษณ์การแต่งกาย และอัตลักษณ์ทางสถาปัตยกรรมการสร้างบ้านเรือน และจากการศึกษาการอนุรักษ์พิธีกรรมท้องถิ่นอันมาจากศาลเจ้า พบว่ามี 6 ขั้นตอน ที่ควรต้องนำมาใช้ในการอนุรักษ์ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าปัจจุบันชาวไทยเชื้อสายจีนยังคงยึดมั่นในพิธีกรรม ความเชื่อ และความศรัทธาไว้ และตกทอดต่อไปยังรุ่นลูกหลานต่อไป

Title Main Festivals and Rituals of Chinese Shrines in Trang Province
Researcher KatematuDuangmanee, Ph.D

Abstract

This paper aims to study the festivals and rituals of Chinese shrines in Thailand's Trang Province and compare these traditions to find out the similarities and differences between them. In addition, it intends to investigate the local identity associated with these Chinese shrines and the maintenance of ritual practices there. This study applies qualitative methods, the data being collected from documents and fieldwork at four main shrines, all of which are very well known and much revered by local people, namely Tam Kong Yea Shrine, Kew Ong Yea Trang Shrine, Chao PorMuen Ram Shrine and Kew OngTaitae HuaiYot Shrine. The population for this research consisted of respondents who provided the researcher with information about the shrines, with the sample for this study being selected using simple random sampling. This was made up of 12 shrine managers and administrators, 16 mediums and 40 vegetarians who closely adhered to religious doctrine and worshipped their gods regularly at a Chinese shrine.

The results of the research show that there are eight rites involved in the vegetarian festival, and four in the festival for distributing goods (e.g. to the poor, one's ancestors and wandering spirits). The similarities and differences between the rituals at each shrine relate to the people concerned, places, times, the relevant practices in belief-related rituals, and the administration of the shrines by the various Chinese ethnic groups. Moreover, the shrines' rituals have influenced local people's lifestyle, thus shaping three facets of their local identity, i.e. their feeling of 'being Chinese', their clothing habits and their architectural identity. As regards the maintenance of ritual practices at the shrines, six steps should be involved. Consequently, the paper demonstrates that Chinese Thais have apparently retained their ancestors' rituals, beliefs and faith, and that these are set to continue being passed on from one generation to another.